

fot. HELOPAL

PARAPETY ZEWNĘTRZNE I WEWNĘTRZNE

Chronią i zdobią

Parapety zewnętrzne (podokienniki) chronią ściany, przed zawilgoceniem oraz zaciekami poniżej okien, a wewnętrzne stanowią element wykończenia.

■ MAREK ŻELKOWSKI

PARAPETY ZEWNĘTRZNE

Podokienniki wytwarzane są z materiałów odpornych na częste oddziaływanie: wilgoci, wody pochodzącej z opadów atmosferycznych, zanieczyszczeń, promieni słonecznych, a także na gwałtowne zmiany warunków atmosferycznych. W przypadku parapetów zewnętrznych niezwykle ważny jest prawidłowy montaż. Błędy mogą bowiem spowodować

przeciekanie, a w konsekwencji trwałe zawilgocenie oraz zasolenie ściany. Podokienniki muszą być również dobrze dopasowane, dlatego też przed zakupem trzeba dokonać dokładnych pomiarów. Oprócz prawidłowego doboru długości bardzo ważna jest również szerokość parapetu. Ustalając ją należy wziąć pod uwagę grubość ewentualnej warstwy izolacyjnej oraz elewacyjnej. Brzeg parapetu zewnętrz-

nego powinien wystawać około 3-5 cm poza lico ściany. Prawidłowe odprowadzenie wody zapewni natomiast lekkie nachylenie płaszczyzny parapetu (przynajmniej 5 stopni). Bardzo ważną rolę pełni też wyprofilowany brzeg zwany kapinosem. Jego zadaniem jest zbieranie kropli wody i nie dopuszczanie, aby zaciekały na spodnią część parapetu oraz na ścianę. Podczas montażu należy zwrócić szczególną uwa-

gę na szczelność styku krawędzi podokiennika ze ścianą. Pozostawienie tam nawet niewielkiej szczeliny może sprawić, iż woda dostanie się pod materiał elewacyjny. Konsekwencją będą duże wydatki związane z naprawą uszkodzonej ściany.

PARAPETY Z BLACHY OCYNKOWANEJ...

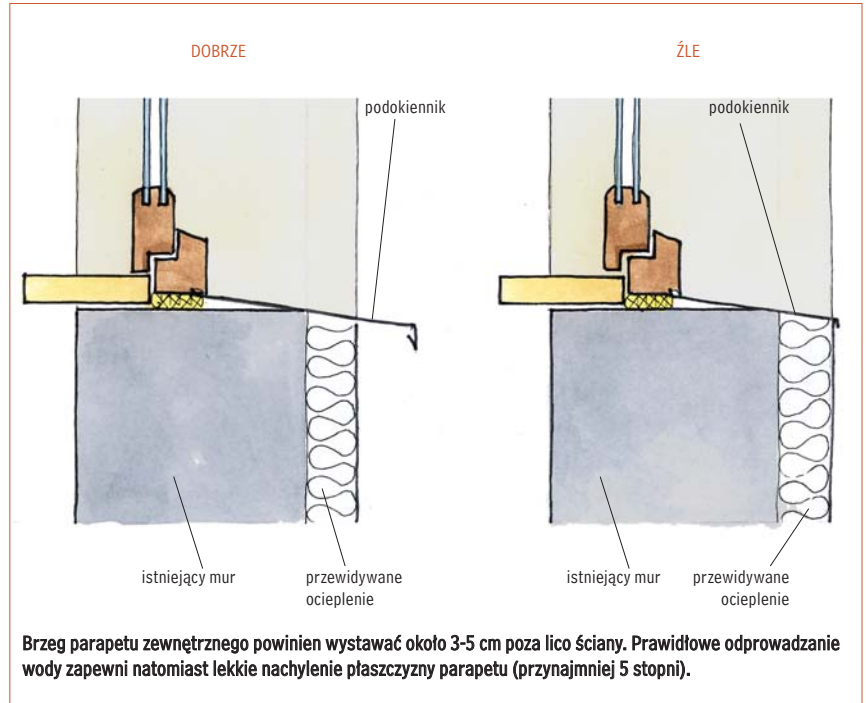
...w dalszym ciągu są bardzo popularne z powodu niskiej ceny. W handlu dostępne są podokienniki gotowe w wymiarach: od 50 do 320 mm (szerokość) i do 6 m (długość). Blacha zabezpieczona jest kilkoma warstwami (podwójne cynkowanie, antykorozyjna farba gruntująca, lakier o dużej twardości, najczęściej w kolorze: srebrnym, brązowym lub białym). Na zabezpieczenia antykorozyjne oraz trwałość kolorów udzielana jest pięcioletnia gwarancja. Firmy wytwarzające parapety gotowe oferują także elementy do estetycznego wykończenia ich brzegów przy ścianie.

Pod oknami, do których nie uda się dopasować parapetów gotowych montuje się podokienniki wykonywane na zamówienie. Są one przycinane i profilowane ze stalowej blachy ocynkowanej o grubości 0,55 mm (jeżeli podokiennik ma poniżej 2 m długości). Parapety tego typu można pomalować na dowolny kolor farbami do blachy ocynkowanej, należy je jednak najpierw koniecznie umyć i odtłuścić.

PARAPETY Z ALUMINIUM...

...występują najczęściej w szerokościach od 50 do 360 mm. Można je zamówić w dowolnej długości. Na rynku spotyka się zarówno podokienniki z surowego aluminium, jak i anodowane w kolorze naturalnym, brązowym oraz ciemnobrązowym. W ofercie producentów znajdują się także parapety lakierowane proszkowo (różne kolory). Ten rodzaj podokienników jest niezwykle odporny na warunki atmosferyczne. Parapety z aluminium sprzedawane są z akcesoriami wykończeniowymi, a także z elementami ułatwiającymi ich montaż. Warto pamiętać, że ponieważ aluminium znacznie rozszerza się pod wpływem ciepła, to przy wyznaczaniu długości podokiennika należy wymierzoną długość pomniejszyć aż o 15 mm. Szczelność oraz swobodne zmia-

Końcówek parapetów zewnętrznych z blach i tworzyw sztucznych nie powinno zatynkować się w ścianie. Zmiany wymiarów liniowych spowodowane oddziaływaniem różnych temperatur mogą bowiem doprowadzić do kruszenia się tynku lub zwichrowania podokiennika

Brzeg parapetu zewnętrznego powinien wystawać około 3-5 cm poza lico ściany. Prawidłowe odprowadzenie wody zapewni natomiast lekkie nachylenie płaszczyzny parapetu (przynajmniej 5 stopni).

Na zabezpieczenia antykorozyjne oraz trwałość kolorów parapetów stalowych udzielana jest pięcioletnia gwarancja. ▶
 Na rynku spotyka się zarówno podokienniki z surowego aluminium, jak i anodowane w kolorze naturalnym, brązowym oraz ciemnobrązowym. W ofercie producentów znajdują się także parapety lakierowane proszkowo (różne kolory). ▼

Jeżeli parapet ze stalowej blachy ocynkowanej ma mieć długość przekraczającą 2 m, należy zastosować materiał o grubości 0,8-1 mm (zamiast standardowych 0,55 mm). Tylko wówczas podokiennik będzie odpowiednio sztywny

fot. HELOPAL

▲ Parapety z konglomeratu powstają z drobno zmielonego kamienia z dodatkiem żywicy. Technologia ich wytwarzania umożliwia zamawianie zarówno grubości uziarnienia, jak i koloru podokienników

fot. CERPRODUKT

▲ Do zalet wyrobów z ceramiki klinkierowej i szklonej należą: duża wytrzymałość, odporność na działanie mrozu oraz nienasiąkliwość

ny wymiarów zapewniają końcówki nasuwane na brzegi parapetu.

PARAPETY Z PVC...

...mogą być w przekroju pełne, albo komorowe. Wytwarzane są z piankowego lub twardego polichlorku winylu, a ich powierzchnia pokrywana jest laminatem. Rozwiązanie takie zapewnia szeroką gamę kolorystyczną oferowanych podokienników. Laminaty mogą także imitować rozmaite gatunki drewna (dąb, mahoń, palisander). Zróżnicowane wymiary podokienników z PVC umożliwiają ich szerokie

Przy montażu parapetu z PVC do uszczelniania można używać tylko silikonu. Nie wolno montować parapetu przy użyciu pianki montażowej, gdyż w wyniku jej rozprężania parapet może pęknąć

zastosowanie. Uzupełnieniem oferty producentów są łączniki, wypełnienia narożników oraz zaślepki na końce. Podokienniki tego rodzaju są odporne na destrukcyjne działanie kwaśnych deszczy oraz korozję. Do niewątpliwych zalet należy również łatwość utrzymania ich estetycznego wyglądu. Do czyszczenia parapetów z PVC wystarczy woda z delikatnym detergentem.

PARAPETY Z ŻYWIC EPOKSYDOWYCH...

...zbrojone są włóknem szklanym, a ich powierzchnia pokryta jest teflonem. Ten rodzaj podokienników jest bardzo trwały. Ważną zaletą jest również to, że parapety te tłumią odgłosy uderzających w nie deszczowych kropli. Podokienniki z żywicy epoksydowych produkowane są w wymiarach: szerokość od 150 do 270 mm, długość do 3,6 m, kapinos 25-36 mm. W ofercie producentów znajdują się również parapety z kapinosem o długości 40 mm. Nadają się one do nałożenia na stare podokienniki kamienne, betonowe lub lastrikowe. Nakładki wykonywane są na indywidualne zamówienie po wcześniejszym przedmiarze. Podokienniki z żywicy dostępne są w kolorach: białym, brązowym lub czarnym. Mogą również imitować marmur.

PARAPETY Z KSZTAŁTEK KLINKIEROWYCH I CERAMIKI SZKLIWIONEJ...

...stały się w ostatnim czasie bardzo popularne. Elementy tworzące podokiennik dostępne są w wielu wzorach i wymiarach. Dzięki owej różnorodności można uzyskać bardzo ciekawe efekty wizualne. Do zalet wyrobów z ceramiki klinkierowej i szklonej należą: duża wytrzymałość, odporność na działanie mrozu oraz nienasiąkliwość. Kształtki klinkierowe dostępne są w odcieniach czerwieni, brązu i zgaszonej żółci, natomiast podokiennie płytki z klinkieru mają najczęściej barwę jasnego lub ciemnego brązu. Występują jednak również w kolorze białym, czarnym i zielonym.

Mały ciężar kształtek ceramicznych pozwala na ich wykorzystanie do wykonywania parapetów nawet w ścianie dwuwarstwowej

PARAPETY Z KAMIENIA...

...uważane są za oznakę bogactwa. Do ich produkcji wykorzystuje się przede wszystkim granit i piaskowiec (stosuje się również bazalt i sjenit). Podokienniki kamienne są estetyczne, trwałe oraz bardzo odporne na takie niszczące czynniki jak: uszkodzenia mechaniczne, kwaśne deszcze, promieniowanie UV. Płyty piaskowca dostępne w różnych odcieniach szarości i beżu. Podokienniki granitowe oferowane są w znacznie większej gamie kolorów. Spotkać można bowiem parapety niemal białe, w różnych odcieniach szarości oraz czarne, a także o zabarwieniu czerwonym, niebieskim i zielonym. Powierzchnia parapetów granitowych może być polerowana, szlifowana, matowana, młotkowana lub łupana, co pozwala dopasować podokiennik do różnych rodzajów elewacji.

Marmur nie jest polecany na parapety zewnętrzne, ponieważ łatwo się brudzi

PARAPETY Z KONGLOMERATU...

...powstają z drobno zmielonego kamienia z dodatkiem żywicy. Dzięki temu można formować różne kształty podokienników. Konglomerat jest nienasiąkliwy i bardzo twardy. Technologia jego wytwarzania umożliwia zamawianie zarówno grubości uziarnienia, jak i koloru parapetów. Nie występuje również niebezpieczeństwo pojawienia się skaz lub wad materiału. Za wszystkie te zalety parapetów z konglomeratu trzeba jednak sporo zapłacić – prawie tyle samo co za produkty z kamienia naturalnego.

PARAPETY Z DREWNA...

...stosuje się na zewnątrz bardzo rzadko. Wykorzystywane są przeważnie w budynkach drewnianych, w celu podkreślenia ich naturalnego wyglądu. Podokienniki drewniane mają stosunkowo niewielką trwałość, a ich właściwe zaimpregnowanie i uszczelnienie nie jest sprawą prostą.

Parapety z konglomeratu przytwierdza się do oczyszczonej i wyrównanej płaszczyzny wnęki okiennej za pomocą zaprawy klejowej – najlepiej szybkowiążącej. Pianka montażowa może uszkodzić parapet

PARAPETY WEWNĘTRZNE

Parapet okienny jest w domu równie ważnym elementem wystroju wnętrza, jak rodzaj podłogi lub kolor ścian oraz ich faktura. Warto zatem zadbać, aby harmonizował z pozostałymi elementami w domu i stanowił z nimi wzorniczą całość. Ważny jest zarówno kształt parapetu oraz jego kolor, a także rodzaj zastosowanego materiału. Wybierając parapet wewnętrzny najlepiej pogodzić wymagania funkcjonalne z estetycznymi. Jeśli chodzi o materiały, to najlepiej wybierać takie, które są trwałe i łatwe w konserwacji. Należą do nich: kamienie naturalne, konglomeraty, płytki ceramiczne, tworzywa sztuczne oraz odpowiednio zabezpieczone drewno.

Warto pamiętać, że parapety wewnętrzne oprócz roli dekoracyjnej spełniają również szereg innych ważnych ról. Zatrzymują chociażby kurz unoszący się nad grzejnikiem, wspomagają mieszanie się ciepłego powietrza (znad grzejnika) i zimnego (płynącego od okna), nie dopuszczają do zetknięcia się firanek oraz zasłonek z gorącym grzejnikiem.

Przy umiejscowieniu grzejnika pod oknem rolą parapetu wewnętrznego, o której często się zapomina jest zmiana kierunku przepływu ciepłego powietrza

PARAPETY Z DREWNA...

...są dosyć popularne we wnętrzach. Najlepiej prezentują się zestawione z drewnianym oknem. Dawniej wykonywano je z drewna wysokiej jakości (grubych desek dębowych, modrzewiowych lub jesionowych). Obecnie produkowane są poprzez klejenie listew sosnowych, bukowych i dębowych. Mimo stosowania materiału mniej „szlachetnego” otrzymuje się wyrób o do-

▲ Powierzchnia parapetów z PVC często imituje marmur

fot. PARAPETY

Spodnia powierzchnia parapetu z drewna powinna być umieszczona co najmniej 15 cm nad grzejnikiem, aby uniknąć niekorzystnego wpływu temperatury

skonałych właściwościach (znacznie lepszych niż drewno lite). Parapety klejone nie ulegają bowiem wypaczeniu, a impregnacja oraz lakierowanie zabezpiecza je przed skutkami działania wilgoci i domowych środków chemicznych. Surowe parapety drewniane barwione są bejcą, a następnie pokrywane lakierem (lazurem). Można je także pomalować farbą kryjącą.

PARAPETY Z POSTFORMINGU...

...wytwarza się z płyt wiórowych (zwykłych lub o podwyższonej wodoodporności), które pokrywa się następnie laminatem. Może on występować w różnych kolorach, ale najczęściej imituje wzory drewna lub kamienia. Parapety z postformingu mogą mieć powierzchnię matową lub błyszczącą, a krawędź czołowa występuje w odmianie pro-

stej, fazowanej i zaokrąglonej. Spotyka się również zagięcia do dołu, co sprawia, że parapet wydaje się znacznie grubszy niż w rzeczywistości. Wadą opisywanego materiału jest to, iż odsłonięte krawędzie boczne trudno jest wykończyć.

PARAPETY Z PVC...

...wytwarzane są z twardego tworzywa, które nie zmienia barwy pod wpływem promieni słonecznych. Mają przekrój komorowy, a ich powierzchnia często imituje marmur. Parapety z PVC dostępne są ponadto w kilkunastu kolorach.

PARAPETY LAMINOWANE I SPIEKANE (HPL)...

...wykonuje się także z płyt drewnopochodnych. Różnica polega na tym, że la-

W przypadku zarysowania laminatu z połyskiem, rysy są bardziej widoczne niż na laminacie matowym. Z tego względu warto unikać montażu parapetów z połyskiem w miejscach, które narażone są na ścieranie

Najważniejszymi zaletami aglomarmuru i konglomeratu są: niewrażliwość na uderzenia i zaplamienia oraz możliwość dowolnego kształtowania

fot. HELOPAL

fot. NEMEZIS

minat jest w nich nie tylko naklejony na płytę, ale także dodatkowo z nią spieczony. Powierzchnia parapetów może być matowa, półmatowa lub z połyskiem i bardzo trudno jest ją zarysować. Parapety takie są lekkie oraz odporne na pęknięcia. Dzięki spieczeniu laminat nie odwarstwa się od płyty, nawet w wypadku zalania jej wodą. Z powodzeniem można więc montować takie parapety np. w łazienkach.

PARAPETY POWLEKANE MELAMINĄ...

...mają budowę komorową. Rdzeń takich parapetów powleczony jest folią melaminową o dużej odporności na temperaturę oraz uszkodzenia mechaniczne. W ofercie producentów znajdują się różne kolory folii oraz takie, które imitują kamień lub drewno. Parapety te są bardzo odporne na wilgoć i nadają się do łazienek.

PARAPETY AKRYLOWE...

...dosyć powoli przyjmują się na rynku. Dostępne są w wielu barwach, a ich powierzchnia może być matowa, półmatowa lub błyszcząca. Akryl jest tworzywem bardzo twardym i jednorodnym. Właściwość ta sprawia, iż w przypadku drobnego uszkodzenia, rysę można zeszlifować. Parapety akrylowe są odporne na odbarwienia oraz plamy.

Granit, bazalt i sjenit są bardzo trwałe, a do ich pielęgnacji wystarczy zwykła woda. Parapety z piaskowca i marmuru trzeba zaimpregnować specjalnym preparatem, aby zmniejszyć ich nasiąkliwość

PARAPETY Z KAMIENIA...

...dostępne są w wielu kolorach i odcieniach. Elementem dekoracyjnym może być również układ żyłek w kamieniu. W przypadku marmuru można wybierać między kamieniami pochodzącymi z Polski oraz wielu innych krajów (nawet Indii). Pochodzenie materiału ma oczywiście istotny wpływ na cenę. Parapety marmurowe muszą być koniecznie zaimpregnowane! W przeciwnym przypadku nawet niewielka ilość wody pochodzącej np. z doniczek może pozostawić plamę. Parapety z marmuru są ponadto bardzo drogie w porównaniu z innymi. Znacznie tańsze są te wykonane z piaskowca, bazaltu, sjenitu i granitu.

PARAPETY Z AGLOMARMURU LUB KONGLOMERATU...

...choć imitują kamień naturalny, to ich właściwości są często lepsze niż oryginałów. Wchodząca w skład materiału żywica poliestrowa zapewnia im trwałość i dużą odporność. Najważniejszymi zaletami aglomarmuru lub konglomeratu są:

niewrażliwość na uderzenia i zaplamienia oraz możliwość dowolnego kształtowania.

PARAPETY Z PŁYTEK CERAMICZNYCH...

...są odporne na wilgoć, łatwe do utrzymania w czystości i trwałe. Aby cieszyć się ostatnią z tych cech należy dopilnować, aby styk płytek z oknem został wykonany materiałem o trwałej elastyczności. Zastosowanie sztywnej fugi w niedługim czasie doprowadzi do jej pęknięcia i wykruszania się. Niewielka grubość płytek ceramicznych (9-13 mm) sprawia, że łatwo je docinać, a parapet na zaprawie klejowej może ułożyć z nich nawet amator. ■

fot. VOX

Parapet zewnętrzny w kolorze ramy okiennej